

zvýšenou obezřetnost a by se vyvarovali všeho, co by mohlo škoditi trainujícímu účastníku Sch-ovi anebo co by ho mohlo ohroziti. Bylo na žalobcích a vzájemných žalovaných Aloisu a Leopoldu H-ových, chtěli-li se po trainingu navrátiti po jízdní dráze, aniž by se přesvědčili, že se nekoná jízda od startu, jak mohli každý okamžik očekávati, by jeli se zvýšenou opatrností, vůbec tak, by byli s to, vyhýbati se kdykoliv protijedoucímu trainujícímu jezdcí, případně zastaviti, zejména však, by dbali každého výstražného znamení dozorčích orgánů policejních, obzvláště kdyžť jeli s kopce, což stěžuje zastavení vozu. Je zjištěno, že Alois a Leopold H-ovi právě v nepřehledné zatáčce jeli prostředkem silnice tak rychle, že nemohli před vozem Sch-ovým zastaviti a že také neuposlechli znamení strážníka, aby zastavili. Tím jest jejich zavinění podle § 1299 obč. zák. prokázáno. Naproti tomu nebylo u Jana Sch-a zjištěno žádné zavinění, neboť užil, jak bylo již podotčeno, jen svého práva (§ 1305 obč. zák.), využítkovati vozu a jízdní dráhy ve prospěch rychlé jízdy a nelze mu klásti za vinu, že též on mohl pozorovati znamení dané vzájemným žalovaným Aloisu a Leopoldu H-ovým, by zastavili, a že mohl jízdu zastaviti, poněvadž mohl právem předpokládati, že protijedoucí netrainující účastníci dbají znamení k zastavení a že se jemu jako trainujícímu a k cíli jedoucímu včas vyhnou, pokud se týče, že uposlechnou znamení k zastavení. Je tedy žalobní nárok Jana Sch-a, který není již napaden co do své výše, odůvodněn a bylo proto vyhověti jeho vzájemné žalobě, naproti tomu však upřítí úspěch dovolání žalobců a vzájemných žalovaných Aloisa a Leopolda H-ových, poněvadž si svou škodu zavinili sami.

Čís. 7604.

Předpisy o úpravě kanalisace nemovitostí a připojování k veřejným uličním stokám vydané magistrátem hlavního města Prahy na základě § 80 zákona ze dne 5. října 1902, čís. 73 ř. zák. platí vzhledem k zákonu ze dne 6. února 1920, čís. 114 sb. z. a n. i pro dřívější předměstské obce.

Převzala-li pražská obec na sebe povinnost udržovati v dobrém stavu části odvodnění nemovitostí pod chodníkem, ručí za škodu pádem chodce do šachty vedoucí do domovní stokové přípojky proto, že se probořil pod chodcem poklop, jelikož byl do otvoru kanálu tak vsunut, že nepřesahoval. Lhostejno, zda udržování odvodnění v dobrém stavu se děje na náklad obce či majitele nemovitosti.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1927, R I 959/27.)

Žalobce domáhal se na obci hlavního města Prahy náhrady škody, již utrpěl tím, že se pod ním probořila deska, kryjící kanál před domy čp. 790—791 v Husově třídě v Žižkově, následkem čehož žalobce spadl do kanálu a se poranil. Procesní soud první stolice nevy-

hověl námitce nepřipustnosti pořadu práva, ve věci samé pak žalobu zamítl. V tomto směru uvedl v d ů v o d e c h: Žaloba není odůvodněna pro nedostatek pasivní legitimace žalované strany. Jest sice pravda, že šachta, do které žalobce následkem vadnosti poklopu spadl, nalézá se v chodníku, tedy v pozemku, patřícím žalované straně, avšak šachty nelze považovati za součást pozemku, nýbrž za součást domovní kanálové přípojky, která se jeví jako dílo po rozumu § 1319 obč. zák., za jehož vadnost zodpovídá držitel díla. Jest tedy zkoumati, kdo jest držitelem domovní kanálové přípojky. Z účelu tohoto zařízení plyne, že bylo zřízeno k prospěšnému užívání vlastníka domu (jeho nájemníků), že slouží jejich zájmům a že tento účel tohoto zařízení jest jeho výhradním účelem, neboť slouží výhradně k odvádění splašků a výkalů z domu do hlavní uliční stoky. Poněvadž vzhledem k povaze tohoto díla jiné jeho užívání než pro odvádění nečistoty z domu do uliční stoky jest vyloučeno, možno tvrditi, že držba díla projevuje se jeho výhradním užíváním, že ten, kdo domovní kanálové přípojky užívá, podle jejího určení má jí i v držení, neboť vzhledem k ní vykonává jediné možnou faktickou moc s vůlí tak činiti. Tak se jeví stav věci, neběře-li se ohled k tomu, kdo zřídil domovní kanálovou přípojku svým nákladem. Zjistí-li se, že přípojku tuto zřídil někdo jiný než vlastník domu, třebaš obec, a že poskytl její užívání, ať za úplatu, ať bezplatně vlastníku domu, nebylo by lze tvrditi, že užíváním přípojky k odvádění nečistoty se projevuje její držba, neboť by se jednalo o odvozené užívání. Jest tedy zkoumati, kdo přípojku zřídil pokud se týče na čí náklad byla zřízena. V souzeném případě nebyl sice soudu předložen přímý důkaz o tom, avšak soud z provedených důkazů vzal za prokázáno, že domovní kanálovou přípojku zřídil svým nákladem původní majitel domu při jeho výstavbě. Soud vycházel z této úvahy: Byla-li na Žižkově praxe, že domovní kanálovou přípojku prováděl svým nákladem majitel domu, je velmi pravděpodobno, že tomu tak bylo i při přípojkách u domů čp. 790—791 v Žižkově, když ve stavebních spisech není zmínky o opaku. Když ve stavebních povoleních ohledně zmíněných domů bylo stavebníkům uloženo zřídití zděnou stoku s odvoláním se na § 79 stavebního řádu, nelze nechatí nepovšimnutým, že tento § 79 ustanovuje též, že stoky domovní jest přiměřeně spojití se stokami uličními. I když tento § v této souvislosti nepraví, kdo spojení toto má provést, na čí náklad se tak má státi, vyplývá z další souvislosti, zejména z obrátů na jiných místech citovaného § obsažených, na příklad: »Stavební úřad může povolití odchylky . . .« aneb »povinen jest stavebník provésti podle návodu stavebního úřadu také veškeré stavby« že veškeré povinnosti § 79 stavebního řádu uložené týkají se stavebníka a že tedy tento jest též zavázán spojití domovní stoku se stokou uliční, zřídití přípojku, o jakou se v tomto sporu jedná. Tento závazek stavebníkův jest ostatně jasně vysloven v odst. 4 § 19 stav. zák. Jestliže majitel domu čp. 790 v pátém roce po vystavění domu musel svým nákladem zřídití odvodňovací potrubí ze sklepů v uličním pozemku až do uliční stoky, jest na snadě, že obdobně učinil při stavbě domu s domovní kanálovou přípojkou při nejmenším,

pokud tato vede pod chodníkem neb aspoň k místu, kde následkem změny profilu přípojky bylo nutno zřídit šachtu v chodníku. Že pak šachtu jest důvodně pokládati za součást kanálové přípojky, jejíž zřízení jest věcí stavebníkovou, jde na jevo z ustanovení § 79 stav. řádu předpisujícího, jakým způsobem jest zřídit příklop šachty, »dovolí-li se výminkou ku zvláštní žádosti toho, jenž žádal za povolení k stavbě, zřídit na ulici šachtu ku stoce.« Vzhledem k právě uvedeným ustanovením stavebního řádu lze podle názoru soudu vzítí bezpečně za prokázáno, i když to ve stavebních spisech pravděpodobně jako samozřejmé není výslovně uvedeno, že domovní kanálovou přípojku zřídil i se šachtou v chodníku svým nákladem majitel domu. Ostatně, i když zákon ze dne 5. října 1902, čís. 73 z. zák. s prováděcími předpisy, kterým doplněn (změněn) § 79 a § 80 stavebního řádu, nemá prozatím praktické účinnosti pro kanalisační poměry na Žižkově, neboť tam dosud nebyla zavedena nová soustava splachovací kanalisace, přece lze v ustanoveních tohoto zákona spatřovati zákonnou interpretaci v tom směru, která část kanalisace, založené ve veřejném statku, spadá do sféry majitele domu. A tu vyslovuje citovaný zákon v čl. I. upravujícím nové znění § 80 stav. řádu, že vlastníci domu jsou povinni hraditi výlohy zřízení přípojek k veřejným stokám uličním potud, pokud přípojky ty jsou založeny pod chodníkem, z čehož plyne, že zákon počítá tuto část přípojky za součást domovní kanalisace. Z uvedených důvodů nepovažuje soud žalovanou stranu za držitele díla, šachty, tvořící součást kanalisační přípojky pod chodníkem po rozumu § 1319 obč. zák., pročež žalobu pro nedostatek pasivní legitimace žalované strany zamítl. Pokud žalobce uvedl na doklad toho, že žalovaná strana jest majitelkou kanalisace, že svým nákladem zřídila poklop šachty, považuje soud tento názor žalobcův za mylný, neboť, jak z dotyčných magistrátních spisů, tak ze svědectví inž. Jaroslava H-a jde na jevo, že opatřila žalovaná strana provisorní dřevěný poklop šachty ve své funkci jako vykonavatelka místní policie. Že by žalovaná strana byla zodpovědná za řádný stav poklopu šachty, když taková povinnost ohledně ní, jak shora dovedeno, neplyne z ustanovení § 1319 obč. zák., z jiného soukromoprávního důvodu, nebylo žalobcem prokázáno, O d v o l a c í s o u d zrušil napadený rozsudek a uložil prvému soudu, by vyčkaje pravomoci, dále jednal a znovu rozhodl. D ů v o d y: Prvý soud posoudil věc nesprávně po stránce právní, vycházeje z toho, že žalovaná strana není držitelem díla šachty, tvořící součást kanalisační přípojky pod chodníkem a že tudíž ve smyslu § 1319 obč. zák. není pasivně ke sporu oprávněna. Podle souhlasného přednesu stran šachta, do níž žalobce spadl, vede v chodníku před domy čp. 790 a 791 v Žižkově do domovní stokové přípojky. Úraz stal se na chodníku, tedy v části veřejného statku jsoucího ve vlastnictví strany žalované a dlužno posouditi, zda žalované náleží také péče o dobrý stav kanalisační přípojky pod chodníkem. O úpravě kanalisace (odvodnění) nemovitostí a připojení k veřejným stokám uličním hlavního města Prahy vydány byly vyhláškou magistrátu hlavního města Prahy ze dne 17. prosince 1908, č. j. 11529 (8 ref. III.) stavebně policejní předpisy, které platí na základě zákona

ze dne 5. února 1920, čís. 114 sb. z. a n. i pro Žižkov. V § 21 citovaných předpisů jest výslovně stanoveno, že části odvodnění nemovitosti položené pod chodníkem udržuje v dobrém stavu obec Pražská na náklad vlastníka, pokud nejde o opravy, které by dokazatelně zaviněny byly hned původním nedostatečným provedením. Že by deska litinová, která původně kryla šachtu a která pak se strany žalované vyměněna byla důsledkem své vadnosti deskou dřevěnou, byla již od původu vadnou, není ani tvrzeno a dlužno za to míti, že bylo věci žalované strany, by desku v chodníku, kterou dlužno považovati za součást odvodnění nemovitosti a vzhledem ku znění odstavce 3. § 2 zmíněných předpisů za takovou část, která jest pod chodníkem, udržovala v dobrém stavu, to tím spíše, když jest sama vlastnící pozemku, v němž příslušná část odvodnění se nalézá. Jest tudíž podle názoru soudu odvolacího strana žalovaná z důvodu vlastnictví k pozemku, na němž se úraz stal, když citovanými předpisy její zvláštní povinnost k udržování odvodňovacího zařízení pod chodníkem jest stanovena, ke sporu pasivně oprávněna.

N e j v y š š í s o u d n e v y h o v ě l r e k u r s u .

D ů v o d y :

Žalovaná strana napadá usnesení odvolacího soudu z důvodu § 477 čís. 6 a § 503 čís. 4 c. ř. s., uplatňujíc nepřipustnost pořadu práva a nesprávné právní posouzení věci. Než, pokud stížnost uplatňuje důvod zmatečnosti § 477 čís. 6 c. ř. s., přehlíží, že otázka přípustnosti pořadu práva byla kladně již rozřešena formálně pravoplatným usnesením prvního soudu, ježto žalovaná strana, která tuto námitku vznesla, do tohoto usnesení stížnost nepodala. Nelze se proto nejvyššímu soudu obíratí touto otázkou, hledíc k § 42 třetí odstavce j. n. (srov. plen. usnesení ze dne 29. dubna 1924, čís. pres. 1582/23, uveř. pod čís. 3775 sb. n. s.).

Pokud jde o posouzení věci samé, zastává stěžovatelka stanovisko, že tu pasivní legitimace k žalobě není, poněvadž kanálová domovní přípojka k hlavní uliční stoce jest součástí domovní kanalisace, jejíž zřízení a udržování náleží vlastníku domu, jak prý vychází z ustanovení §§ 19, 78, 80 zák. ze dne 10. dubna 1886, čís. 40 z. zák. ve znění zákona ze dne 5. října 1902, čís. 73 z. zák., pak z předpisů o úpravě kanalisace nemovitostí a připojování k veřejným uličním stokám hlavního města Prahy vydaných na základě § 80 zákona ze dne 5. října 1902, čís. 73 z. zák. a zákona ze dne 30. dubna 1870, čís. 68 z. zák. magistrátem hlavního města Prahy ze dne 17. prosince 1908, jež mají nyní též platnost pro předměstské obce podle zákona ze dne 6. února 1920, čís. 114 sb. z. a n. Stížnost zvláště poukazuje na § 13 druhý odstavec a § 21 těchto předpisů, jež výslovně stanoví, že náklad na udržování části odvodnění nemovitosti pod chodníkem připadá na vlastníka domu, z čehož stížnost vyvozuje i samu povinnost vlastníka domu udržovati veškeré tyto části v dobrém stavu, tedy i opravit poklop na

chodníku. Kromě toho nemůže se podle názoru stěžovatelky pokládati kanálový poklop za část odvodňovacího zařízení pod chodníkem, neboť leží zcela volně na chodníku a nevztahuje se tudíž § 21 cit. předpisů na poklop, o němž jedná toliko § 79 staveb. řádu v novém znění ad b) odst. 5, jenž nařizuje stavebníku zříditi poklop z litého železa žebrovaného. Než, i kdyby poklop měl býti pokládán za část odvodnění pod chodníkem, kterou podle § 21 cit. předpisu má obec na náklad majitele nemovitostí udržovati v dobrém stavu, nelze podle názoru stížnosti z toho ještě vyvozovati, že byla k tomu povinna obec v souzeném případě, ano prý není vyloučeno, by obec, jako místní policie nenařídila v jednotlivém případě něco jiného, jak se to stalo v této věci, kde obecní stavební úřad nařídil vlastníku domu opravu poklopu a učinil ho zodpovědným za následky neuposlechnutí. Stěžovatelka konečně namítá, že se neprávem odchýlil odvolací soud od právního názoru prvního soudu, podle něhož jest povinen vlastník domu k opravě kanálového poklopu jako držitel díla po rozumu § 1319 obč. zák. Žádná z těchto námitek není s to, by zviklala právní nazírání odvolacího soudu. Jest nutno zdůrazniti, že žalovaná strana podle toho, co sama uvádí, uznává vlastně, že předpisy o úpravě kanalisace nemovitostí a připojování k veřejným stokám uličním vydané magistrátem hlavního města Prahy na základě § 80 zákona ze dne 5. října 1902, čís. 73 z. zák., platí i pro dřívější předměstské obce a že podle § 21 těchto předpisů žalovaná udržuje, správně udržovati má, část odvodnění položeného pod chodníkem v dobrém stavu, že se snaží odůvodniti, že žalovaná přes to není povinna udržovati kanálový poklop, jenž se pod žalobcem zbořil, v dobrém stavu jen tím, že toto udržování v dobrém stavu děje se na náklad majitele nemovitostí, že kanálový poklop nelze pokládati za část odvodňovacího zařízení pod chodníkem a že žalovaná mohla ukládati v tomto případě majiteli domu povinnost, by dal upravit poklop sám. Leč žalované nelze přisvědčiti. Předpisy o úpravě kanalisace jsou vízíci, pokud upravují práva a závazky mezi obcí a majiteli nemovitostí a nemůže se obec v jednotlivém případě samovolně odchýlovati od těchto předpisů. Předpisy o úpravě kanalisace a připojování k veřejným stokám uličním vydané magistrátem hlavního města Prahy platí i pro Žižkov, jelikož zákonem ze dne 6. února 1920, čís. 114 sb. z. a n., kterým sousední obce a osady, mezi nimi i Žižkov s Prahou byly sloučeny, podřízen byl celý obvod vytčený v § 1 v š e m zákonům a ustanovením, platným pro hlavní město Prahu, pokud v tomto zákoně není jinak stanoveno (§ 2), čemuž ovšem ohledně odvodnění tak není. Podle § 1 odst. (5), § 4, 13 písm. c) a 21 odst. (2) těchto předpisů výslovně na se převzala obec udržovati v dobrém stavu části odvodnění nemovitostí položených pod chodníkem, pokud nejde o opravy, které by dokazatelně zaviněny byly hned původním nedostatečným provedením. Že by tu šlo o takovou opravu, nebylo, jak správně zdůrazňuje odvolací soud, ani tvrzeno. Jest dále na snadě, že na závazku obce nemění nic okolnost, zda se toto udržování odvodnění v dobrém stavu děje na náklad obce, či majitele nemovitostí a nepřicházejí proto ani v úvahu

ustanovení §§ 19, 79, 80 stavebního řádu čís. 40 zemsk. zák. z roku 1886 ve znění zákona čís. 73 zemsk. zák. z roku 1902, který toliko ukládá stavebníku zříditi poklop určitého druhu, avšak další poměr mezi stavebníkem a obcí ohledně odvodňovacího zařízení neupravuje. Přichází tedy v úvahu jen ještě otázka, zda poklop, který slouží k tomu účelu, by otvor šachty v chodníku před domy č. p. 790 a 791 v Žižkově, vedoucí do domovní stokové přípojky, byl uzavřen, jest součástí odvodňovacího zařízení. Než o tom nelze důvodně pochybovati, poněvadž tvoří součást jednotného k odvodňování sloužícího díla na pozemku žalované zřízeného. Právem tudíž uznal odvolací soud, že jest strana žalovaná ke sporu pasivně oprávněna, když v základě shora uvedených zvláštních předpisů převzala povinnost udržovati odvodňovací zařízení pod chodníkem v dobrém stavu a zjištěno bylo, že žalobce spadl do šachty vedoucí do domovní stokové přípojky proto, že se poklop pod ním probořil, jelikož byl tak do otvoru kanálu vsunut, že nepřesahoval. Tomu-li tak, není třeba, obírat se otázkou, zda je žalovaná strana pasivně k žalobě legitimována i po rozumu § 1319 obč. zák. Rekurs není odůvodněn a nebylo mu proto vyhověti.

Čís. 7605.

Do obchodního rejstříku nezapisuje se doba, kdy byla veřejná obchodní společnost zrušena, ani doba, kdy veřejný společník ze společnosti vystoupil, aniž, že jest firma od určité doby firmou kupce jednotlivce.

(Rozh. ze dne 10. prosince 1927, R I 1059/27.)

Oskar B. napadal v rekursu usnesení rejstříkového soudu, povolující zápis vystoupení veřejného společníka Otty B-a a vyznačení Oskara B-a jako nyní jediného majitele firmy B. B., pokud nebylo v obchodním rejstříku vyznačeno, že firma B. B. jest od 1. března 1927 firmou kupce jednotlivce. R e k u r s n í s o u d napadené usnesení potvrdil. D ů v o d y: Podle čl. 129 obch. zák. jest vystoupení veřejného společníka z veřejné obchodní společnosti a pokud se tímto výstupem stane zbývajícím společník jediným majitelem firmy, též tuto okolnost, k zápisu do obchodního rejstříku přihlásiti a podle čl. 146 druhý odstavec obch. zák. promlčecí lhůta ohledně vymazaného společníka počíná dnem, kdy jeho vystoupení bylo v obchodním rejstříku zapsáno. Jest tedy pro věci obchodního rejstříku a tedy pro poměr k osobám třetím rozhodným den dotyčného zápisu. Soud rejstříkový, když — přihlížejce při napadeném usnesení k přesnému předpisu čl. 12 obch. zák. — nezapsal zároveň, že jest firma od 1. března 1927 firmou kupce jednotlivce, jednal podle zákona, a, jest-li bývalí společníci Otto a Oskar B. ujednali výstup dřívějšího dnem 28. února 1927, pak ustanovení to jako ustanovení týkající se dle svrchu řečeného jejich vnitřního poměru, není předmětem zápisu do obchodního rejstříku (čl. 12 obch. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolacímu rekursu.